

Víte, jaké svátky vyplňovaly zimní čas? Jak je naši předkové prožívali a jaké tradice dodržovali?

Pojďte s námi zjistit, jaké byly zvyky, když nastala...

5. NEDĚLE POSTNÍ

Jak se 5. neděli postní říkalo?

5. neděle postní má název „smrtná“.

Zjisti, kdy bude letos 5. neděle postní:

Nápověda: Popelční středa je 17. 2. 2021.

Proč „smrtná“ neděle?

Název je odvozen z tradice vynášení Smrti jako symbolu zimy za hranice vesnice. I v liturgii této neděle se téma smrti připomíná při čtení evangelijního úryvku o smrti a vzkříšení Lazara.

Jaké byly změny v kostelích?

Vyškrtvej ve čtyřsměrce 11 pojmenování Smrtky a zjistiš 12. pojmenování:

A	K	T	R	M	S	S	M	R	M
S	M	R	T	O	N	O	Š	K	A
M	A	N	E	Ř	O	M	T	O	R
R	Ř	L	M	A	Ř	I	N	A	Z
Ť	E	E	A	N	E	R	O	M	A
N	N	K	M	A	R	Y	N	A	N
A	A	K	L	O	T	R	M	S	A

Vrací se opět fialová liturgická barva. V minulosti se také o 5. neděli postní zahalovaly kříže a někdy i další obrazy. Cílem bylo podtrhnout význam kříže na Velký pátek, až bude odhalen k uctívání. Kříže proto zůstávaly zahalené až do konce velkopáteční liturgie, obrazy až do začátku slavnosti velikonoční noci.

morena, mořena, mařena, mořana, mařina, marzana, maryna, smrtka, smrtolka, smrtonoška, smrt'

Jak vypadala figurína Smrtky?

Ke zhotovení Morany se používalo to, co už nebylo k potřebě – suché větve, roští, stará sláma, uschlá tráva z loňska apod. Morana bývala ustrojena do ženských šatů a okrášlena náhrdelníky a ozdobami z vyfouknutých vaječných skořápek a prázdných šnečích ulit – symbolů smrti a zmaru. Na hlavě se uhlem znázornily oči a zubatá ústa.

Dokresli Smrtce obličej a korále.

Co se se Smrtkou dělalo?

Smrtka se vynášela z vesnice za zpěvu obřadních písní a poté byla nejčastěji vhozena do tekoucí vody, případně spálena nebo zakopána do země.

Jaké byly další tradice?

Jako protiváha zimy a předzvěst oživení přírody byl přinášén zelený stromek ozdobený pentlemi, květy a holubičkami z papíru či vaječnými skořápkami, se kterým dívky za zpěvu obcházely vesnici a koledovaly.

Dokresli na stromek další ozdoby.

Vyškrtej ve čtyřsměrce 7 pojmenování přinášeného stromečku a zjistiš 8. pojmenování:

A	J	Á	M	L
K	E	J	Á	M
R	E	T	J	E
A	O	T	Í	L
S	T	Č	Č	É
N	E	K	E	T
O	L	O	K	O

mája,
májek,
májíček,
léto,
lito,
leto,
krasno

